

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland har til formål at sikre den grønlandske arbejdskraft førstet til arbejde i Grønland. Landstingsloven regulerer arbejdsgivers adgang til at ansætte og anvende udefra kommende arbejdskraft.

Det gælder som hovedregel, at en arbejdsgiver alene kan ansætte eller anvende udefra kommende arbejdskraft, i stillinger omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, efter offentlig annoncering og med kommunalbestyrelsens tilladelse, jf. § 5, § 5a og § 6.

Naalakkersuisut har noteret, at den gældende retstilstand medfører en utilsigtet, men lovlig, praksis, hvor et større antal stillinger omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland besættes med ikke-grønlandsk arbejdskraft og uden offentlig annoncering og uden kommunal tilladelse.

Der fremsættes derfor forslag til en stramning af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland. Med stramningen vil stillinger omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, der søges besat med ikke-grønlandsk arbejdskraft, i større grad kræve forudgående annoncering og kommunal tilladelse.

Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland og nærværende ændringsforslag har ikke betydning for adgangen til opholds- og arbejdstilladelse efter reglerne i udlændingeloven, jf. Anordning nr.150 af 23. februar 2001 om ikrafttræden for Grønland af udlændingeloven og Anordning nr. 759 af 12. juni 2023 om ikrafttræden for Grønland af forskellige love om ændring af udlændingeloven.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1. Gældende ret

Det gælder som hovedregel, at en arbejdsgiver alene kan ansætte eller anvende udefra kommende arbejdskraft i stillinger omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, efter offentlig annoncering og med kommunalbestyrelsens tilladelse, jf. § 5, § 5a og § 6.

Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland finder imidlertid ikke anvendelse på personer med en særlig tilknytning til Grønland, jf. § 3, stk. 2.

Som personer med særlig tilknytning til Grønland anses blandt andet ægtefæller eller samlevere til udefra kommende arbejdskraft, som er ansat i en offentlig eller privat virksomhed i henhold til reglerne i Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, jf. § 4, stk. 1, nr. 2.

Det indebærer, at en ægtefælle eller samlever til en sådan udefrakommende arbejdskraft kan ansættes i stillinger omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland uden offentlig annoncering af stillingen og uden kommunal tilladelse.

2.2. Forslagets indhold

2.2.1. Det foreslås, at ægtefæller eller samlevere til udefra kommende arbejdskraft, som er ansat i en offentlig eller privat virksomhed i henhold til reglerne i Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, jf. § 4, stk. 1, nr. 2, ikke længere skal anses som personer med en særlig tilknytning til Grønland.

Det indebærer, at en ægtefælle eller samlever til udefra kommende arbejdskraft, som er ansat i en offentlig eller privat virksomhed i henhold til reglerne i Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, jf. § 4, stk. 1, nr. 2, ikke fremover kan ansættes i stillinger omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland uden offentlig annoncering af stillingen og uden kommunal tilladelse.

2.2.2. Det foreslås endvidere, at ægtefæller og samlevere til personer ansat i lønnede stillinger i Grønland, der ikke er omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, anses for at have særlig tilknytning til Grønland. Det indebærer, at ægtefæller eller samlevere til personer ansat i lønnede stillinger i Grønland, der ikke er omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, kan ansættes i stillinger omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, uden offentlig annoncering af stillingen og uden kommunal tilladelse.

Denne del af forslaget indebærer, at en ægtefælle eller samlever til f.eks. en læge ansat på Dronning Ingrid's Hospital, vil kunne ansættes i stillinger omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland uden offentlig annoncering af stillingen og uden kommunal tilladelse.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det er vurderingen, at forslaget kan medføre en vis stigning i antallet af ansøgninger om kommunal tilladelse til ansættelse af udefra kommende arbejdskraft i stillinger omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland. Det er vurderingen, at det ikke vil påføre kommunerne væsentlige meromkostninger.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det er vurderingen, at forslaget ikke har væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Erhvervslivet vil uændret kunne ansøge om kommunal tilladelse til ansættelse af udefra kommende arbejdskraft i stillinger omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Det er vurderingen, at forslaget ikke har konsekvenser for miljø, natur eller folkesundhed.

6. Konsekvenser for borgerne

Det er vurderingen, at forslaget kan medvirke til øget fokus på besættelse af ledige stillinger med grønlandsk arbejdskraft.

For ægtefæller og samlevere til udefra kommende arbejdskraft, som er ansat i en offentlig eller privat virksomhed i henhold til reglerne i Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, kan det medføre, at de ikke kan ansættes i stillinger omfattet af loven, fordi stillingen anvises til grønlandsk arbejdskraft eller til personer med særlig tilknytning til Grønland.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Det er vurderingen, at forslaget ikke har andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer mv.

Forslaget har i perioden 19. april – 20. maj 2024 været i høring hos følgende eksterne høringsparter: Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunua, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunua, Kanunupe, Grønlands Erhverv, Sulinermik Inuussutisarsiateqartut Kattuffiat (SIK), Peqqissaasut Kattuffiat/Grønlands Sygeplejerskeorganisation (PK), Atorfillit Kattuffiat (AK), Ilinniartitsisut Atuarfianneersut Kattuffiat/Lærernes Fagforening i Grønland (IMAK), Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat (NPK), Akademikernes Sammenslutning i Grønland (ASG), Rigsombudsmanden i Grønland, Royal Greenland.

Forslaget har været offentliggjort på Naalakkersuisuts høringsportal på www.naalakkersuisut.gl.

Høringssvarene er indarbejdet i relevant omfang.

For høringsnotat henvises til bilag 2.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Til § 4, stk. 1

Bestemmelsen er ændret i stk. 1, nr. 2. Teksten: ”*eller som er ansat i en offentlig eller privat virksomhed i henhold til reglerne i denne lov*” er udgået.

Bestemmelsen regulerer, hvornår en person anses for at have særlig tilknytning til Grønland. Når en person anses for at have særlig tilknytning til Grønland, er personen ikke udefra kommende arbejdskraft. Ved ansættelse af en person med særlig tilknytning til Grønland sker der ikke nogen myndighedsbehandling, og arbejdsgiveren kan ansætte personen uden offentlig annoncering og uden kommunal tilladelse.

Efter forslagets stk. 1, nr. 1, anses en person for at have særlig tilknytning til Grønland, når vedkommende har haft fast bopæl i Grønland i 7 år inden for de seneste 10 år. Hver 12 måneders periode med fast bopæl i Grønland udgør 1 år. Fast bopæl regnes som hovedregel på grundlag af personens folkeregistrerede bopælsadresse. Der kan efter konkret vurdering og mod fremlæggelse af fornøden dokumentation også medregnes fast bopæl i Grønland, der ikke er registreret i det centrale personregister.

Efter forslagets stk. 1, nr. 2, anses en person for at have særlig tilknytning til Grønland, hvis personen er gift med eller kan dokumentere samliv af mindst 1 års varighed med en person, som anses som grønlandsk arbejdskraft, en person, der har haft fast bopæl i Grønland i 7 år inden for de seneste 10 år, eller en person, som Naalakkersuisut har besluttet har særlig tilknytning til Grønland.

Til § 4, stk. 2

Bestemmelsen er ny.

Efter forslaget anses en person for at have særlig tilknytning til Grønland, hvis personen er gift med eller kan dokumentere samliv af mindst 1 års varighed med en person, der er ansat i en lønnet stilling i Grønland, og stillingen ikke er omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland.

Som samlevende i inatsisartutlovens forstand anses personer, der lever i et ægteskabslignende forhold. Ved vurdering af samlivets varighed kan der som hovedregel lægges vægt på parternes fælles folkeregistrerede bopælsadresse. Der kan efter konkret vurdering og mod fremlæggelse af fornøden dokumentation også medregnes samlivsperioder, der ikke er registreret i det centrale personregister.

Hvis den ansatte medarbejder bor sammen med en anden person, for eksempel et familiemedlem, uden at der er tale om et ægteskabslignende forhold, foreligger der ikke et samliv i lovens forstand. Der kan lægges vægt på parternes egne oplysninger om for eksempel fælles økonomi, fælles børn, fælles ferierejser og så videre.

Når en person er ansat i en lønnet stilling i Grønland, der ikke er omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, kan personens ægtefælle eller samlever ansættes i stillinger omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland uden myndighedsbehandling. En arbejdsgiver kan ansætte ægtefælle eller samlever uden offentlig annoncering og uden kommunal tilladelse.

Til stk. 3

Bestemmelsen er uændret. Bestemmelsen er ændret fra stk. 2 til stk. 3

Bestemmelsen skal sikre, at personer med tilknytning til Grønland ikke bliver anset som udefra kommende arbejdskraft som følge af bopæl i udlandet i forbindelse med uddannelse.

Til stk. 4

Bestemmelsen er uændret. Der er foretaget enkelte konsekvensrettelser.

Naalackersuisut bemyndiges til at træffe afgørelse om, at en person skal anses for at have særlig tilknytning til Grønland. Med forslag til nyt stk. 2 er en væsentlig del af anvendelsesområdet for bestemmelsen bortfaldet. Bestemmelsen foreslås dog opretholdt i tilfælde af undtagelsesvis behov for at anse en person for at have særlig tilknytning til Grønland.

Til § 2

Til stk. 1

Det foreslås, at ændringsloven træder i kraft den 1. januar 2025.

Til stk. 2

Det foreslås, at ægtefæller eller samlever, der efter de hidtidige regler er anset for at have særlig tilknytning til Grønland, og ansat uden myndighedsbehandling i en stilling omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, kan forblive ansat i stillingen.

Ved stillingsskift og med henblik på ansættelse i en stilling omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland vil de nye regler finde anvendelse.

Forslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Forslaget</i>
	§ 1
	I Landstingslov nr. 27 af 30. oktober 1992 om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, som ændret ved inatsisartutlov nr. 27 af 9. december 2015, Inatsisartutlov nr. 23 af 28. november 2016 og Inatsisartutlov nr. 22 af 13. november 2017, foretages følgende ændringer:
<p>§ 4. Ved stillingsbesættelser anses en person for at have særlig tilknytning til Grønland, når vedkommende</p> <p>1) har haft fast bopæl i Grønland i 7 år inden for de seneste 10 år, eller</p> <p>2) er gift med eller kan dokumentere samliv af mindst 1 års varighed med en person, som enten er omfattet af § 3, stk. 1 eller som har særlig tilknytning til Grønland, jf. nr. 1 i nærværende stykke samt nærværende stk. 3, eller som er ansat i en offentlig eller privat virksomhed i Grønland i henhold til reglerne i denne lov.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Som fast bopæl i Grønland efter stk. 1, nr. 1 medregnes bopæl uden for Grønland i uddannelsesøjemed, når uddannelsen ikke kan gennemføres i Grønland og den pågældende ved uddannelsens påbegyndelse opfylder de betingelser til bopæl, som er en forudsætning for at opnå grønlandsk uddannelsesstøtte.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Landsstyret kan afgøre, at en person ved stillingsbesættelse skal anses for at</p>	<p>1. § 4 affattes således:</p> <p>” § 4. Ved stillingsbesættelser anses en person for at have særlig tilknytning til Grønland, når vedkommende:</p> <p>1) har haft fast bopæl i Grønland i 7 år inden for de seneste 10 år, eller</p> <p>2) er gift med eller kan dokumentere samliv af mindst 1 års varighed med en person, som enten er omfattet af § 3, stk. 1, eller som har særlig tilknytning til Grønland, jf. nr. 1 i nærværende stykke eller stk. 4.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Ved stillingsbesættelser anses en person endvidere for at have en særlig tilknytning til Grønland, når vedkommende er gift med eller kan dokumentere samliv af mindst 1 års varighed med en person, som er ansat i en lønnet stilling i Grønland, og stillingen ikke er omfattet af stillingskategorierne i § 2, stk. 1-2, eller stillingskategorier fastsat i medfør af § 2, stk. 4.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Som fast bopæl i Grønland efter stk. 1, nr. 1, medregnes bopæl uden for Grønland i uddannelsesøjemed, og den pågældende ved uddannelsens påbegyndelse opfylder de</p>

<p>have særlig tilknytning til Grønland af andre end de i stk. 1 og stk. 2 nævnte grunde.</p>	<p>betingelser til bopæl, som er en forudsætning for at opnå grønlandsk uddannelsesstøtte.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Naalakkersuisut kan afgøre, at en person ved stillingsbesættelse skal anses for at have særlig tilknytning til Grønland af andre end de i stk. 1-3 nævnte grunde.”</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2025.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Personer, der forud for inatsisartutlovens ikrafttræden er ansat uden kommunal tilladelse, jf. den hidtil gældende § 4, stk. 1, nr. 2, i en stilling omfattet af § 2, stk. 1-2, eller stillingskategorier fastsat i medfør af § 2, stk. 4, kan forblive ansat i stillingen uden kommunal tilladelse.</p>

Høringssvarnotat

I forbindelse med forslaget udarbejdelse er forskellige myndigheder og aktører blevet inddraget.

Departementet for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Ligestilling præsenterede et udkast til forslaget for Det Nationale Arbejdsmarkedsråd på rådets møde den 17. november 2023. I Det Nationale Arbejdsmarkedsråd er repræsentanter fra kommunerne, fagforeningerne og arbejdsgiverforeningerne.

Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling er i forbindelse med udarbejdelsen blevet hørt om forslaget overensstemmelse med Inatsisartutlov nr. 36 af 4. juni 2024 om ligestilling og anti-diskrimination, om hvorvidt det er et problem, at der med den foreslåede § 4, stk. 2, gøres forskel på udefra kommende arbejdskraft alt afhængigt af, om den herboende ægtefælle/samlever har et arbejde omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland eller ej.

Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling svarede, at det er *"[...] afdelingen for justitsrådets opfattelse, at den foreslåede ændring af landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland ikke er i strid med den foreslåede § 4 i Inatsisartutlov om ligestilling og anti-diskrimination."*

Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling henviste til bemærkningerne til Inatsisartutlov om ligestilling og anti-diskrimination. I Inatsisartutlov om ligestilling og anti-diskriminations almindelige bemærkninger, afsnit 1, side 3 står *"Det er ikke hensigten med dette lovforslag at fravige Landstingslov nr. 27 af 30. oktober 1992 om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland. Denne landstingslov anses ikke at være i strid med den foreslåede Inatsisartutlov."*

Der er vedrørende forslaget modtaget eksterne høringssvar fra Grønlands Erhverv, Kommune Kujalleq, Rigsombudsmanden i Grønland, Qeqqata Kommunia og Avannaata Kommunia.

Nedenfor er hovedpunkterne i høringsparternes bemærkninger gengivet med eventuelle efterfølgende kommentarer fra Naalakkersuisut.

Rigsombudsmanden i Grønland skriver i høringssvaret, at Rigsombudsmanden ikke har bemærkninger.

Avannaata Kommunia skriver i høringssvaret, at Avannaata Kommunia støtter forslaget fuldt ud. Derudover har Avannaata Kommunia ingen bemærkninger.

Qeqqata Kommunia skriver:

”Qeqqata Kommunias støtter op på, at man slår stillingen op for alle, så især den lokale arbejdskraft også får muligheden for at søge stillingen. Det vil være en god fordel for den lokale arbejdskraft, hvis udefrakommende først skal have en kommunaltilladelse.

Forslaget for at ægtefæller og samleverer til personer, som er ansat i lønnede stillinger i Grønland, skal kunne ansættes i stillinger omfattet af arbejdskrafttilgangsloven, uden annoncering og uden kommunaltilladelse er også meget indlysende for Qeqqata Kommunias.”

Naalakkersuisuts bemærkninger til Qeqqata Kommunias hørings svar.

Qeqqata Kommunias bemærkninger om, at forslaget støttes, tages til efterretning.

Qeqqata Kommunias skriver videre:

”Indvendingen ligger heri, hvordan man så kan sikre, om den udefrakommende søger kommunaltilladelse, og hvordan man sikre at ægtefæller/samleverer for lønnede stillinger skiller sig ud fra de udefrakommende -og hvilke lønnede stillinger det drejer sig om, hvis ægtefæller/samleverer vil blive anset for at have en særlig tilknytning til Grønland. Qeqqata Kommunias mangler klarere beretninger omkring disse.”

Naalakkersuisuts bemærkninger til Qeqqata Kommunias hørings svar.

Det bemærkes indledningsvis, at nærværende ændringsforslag ikke ændrer på, hvilke stillingstyper der er omfattet, og hvilke stillingstyper der ikke er omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland. Vurdering af, hvorvidt en stillingstype er omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland eller ej, tager som hidtil udgangspunkt i landstingslovens § 2. § 2, stk. 1, nævner forskellige stillingskategorier på land og inden for søtransport, hvor landstingsloven finder anvendelse:

- ”1) stillinger, hvis varetagelse ikke forudsætter faglig uddannelse,*
- 2) stillinger, hvis varetagelse kræver faglig uddannelse svarende til mesterlære eller erhvervsfaglig grunduddannelse, og*
- 3) stillinger, hvis varetagelse kræver videregående søfartsuddannelse.”*

Naalakkersuisut vejleder som hidtil kommuner, virksomheder og borgere om praksis for, hvilke stillinger der er omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland, dvs. om hvilke stillinger der omfattes af § 2. Vejledningen sker ved henvendelse til Naalakkersuisut og ved tilsynsbesøg på virksomhederne.

Med hensyn til Qeqqata Kommunias spørgsmål om *”hvilke lønnede stillinger det drejer sig om, hvis ægtefæller/samleverer vil blive anset for at have en særlig tilknytning til Grønland”*, så forstår Naalakkersuisut det sådan, at der spørges om, hvordan man vurderer, om nogen har en særlig tilknytning til Grønland. Her vil vurderingen tage udgangspunkt i den foreslåede § 4, hvor det er defineret, hvornår man anses for at have en særlig tilknytning til Grønland:

- 1) I forhold til den foreslåede § 4, stk. 1, så giver det en særlig tilknytning til Grønland, hvis personen har boet i Grønland i 7 år inden for de sidste 10 år (§ 4, stk. 1, nr. 1), eller hvis personen er gift eller samlevende af mindst 1 år varighed med en person, som er enten er grønlandsk arbejdskraft omfattet af § 3, stk. 1, som har boet i Grønland i 7 år inden for de sidste 10 år, eller som Naalakkersuisut i medfør af § 4, stk. 4, har afgjort har en særlig tilknytning til Grønland (§ 4, stk. 1, nr. 2).
- 2) I forhold til den foreslåede § 4, stk. 2, så er det afgørende for, om personen kan anses for at have særlig tilknytning til Grønland, at vedkommende er gift eller kan dokumentere samliv af mindst 1 års varighed med en person, som er ansat i en lønnet stilling i Grønland, som ikke er omfattet af lovens § 2. Vurderingen af, hvilke stillinger der er omfattet af § 2, er som ovenfor nævnt den samme som hidtil, og ændres ikke med nærværende forslag. Naalakkersuisut vejleder som hidtil kommuner, virksomheder og borgerom hvilke stillinger der kan anses for omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland.

Med hensyn til Qeqqata Kommunias spørgsmål om *“hvordan man sikre at ægtefælle/samlevende for lønnede stillinger skiller sig ud fra de udefrakommende”*, så forstår Naalakkersuisut spørgsmålet således, at der spørges til, hvordan man med sikkerhed ved, hvem der ikke behøver kommunaltilladelse, pga. at en ægtefælle er omfattet af den foreslåede § 4, stk. 2.

Det påhviler arbejdsgiveren at indhente kommunaltilladelse, når den ansatte skal have en kommunaltilladelse. Arbejdsgiveren skal derfor enten kunne dokumentere overfor myndighederne, at der er en kommunaltilladelse, og ellers skal arbejdsgiveren godtgøre, hvorfor kommunaltilladelse ikke er nødvendig i det konkrete tilfælde.

Kommune Kujalleq skriver:

“Det er vurderingen, at forslaget kan medføre en vis stigning i antallet af ansøgninger om kommunal tilladelse til ansættelse af udefra kommende arbejdskraft i stillinger omfattet af Landstingsloven om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland.

Det vurderes, at det kan påføre kommunerne meromkostninger som følge af stigning af antallet, hvilket allerede er tilfældet i forbindelse med store anlægsarbejder i kommunen.

Samtidig gør Kommune Kujalleq opmærksom på eventuel økonomisk kompensation fra Selvstyret, som følge af behovet for stigning af ressourceforbruget hos Majoriaq.”

Forslaget vurderes ikke at få væsentlige økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Allerede efter den nuværende Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland behandler kommunerne ansøgninger om kommunaltilladelser. Antallet af ansøgninger svinger fra år til år og fra måned til måned.

Antallet af medfølgende familiemedlemmer udgjorde i første kvartal af 2024 i alt 38 personer for hele Grønland. Heraf udgjorde familiesammenførte 6 personer. Det må antages, at familiesammenførte oftest ikke behøver kommunaltilladelse, da den herboende (referencepersonen) typisk vil have så stor tilknytning til Grønland, at personen bliver undtaget fra kommunaltilladelse. Endelig må det antages, at en mindre del af de øvrige udefrakommende medfølgende familiemedlemmer ikke skal have kommunaltilladelse, f.eks. hvis den herboende (referencepersonen) allerede har arbejdet i Grønland i 7 ud af de seneste 10 år, eller hvis det medfølgende familiemedlem finder et arbejde, der ikke er omfattet af Landstingslov om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland. Hvis familiesammenførte trækkes fra de 38, bliver tallet 32. Det antages derfor, at der, hvis lovændringen gjaldt for 1. kvartal 2024, ville have været ansøgt om ca. 32-38 yderligere kommunaltilladelser. Da der er 3 måneder i kvartalet, og da der er 5 kommuner, ville det ligeligt fordelt mellem kommunerne give ca. 2 – 2,5 ekstra ansøgninger pr. kommune pr. måned.

Laves samme regnestykke ud fra tal fra udlændingemyndighederne for 2023 samt for 1. kvartal i 2024, fås ca. 2,7-3,5 ekstra ansøgninger pr. kommune pr. måned (hvor familiesammenførte er medregnet i det største tal og ikke det mindste tal).

Over halvdelen af ansøgningerne i 1. kvartal 2024 om familiesammenføring og opholdstilladelse til medfølgende familie var forlængelsessager (21 ud af 38 sager = ca. 55%). Hvis kommunerne i forlængelsessager udsteder 2-årige kommunaltilladelser, vil det nedsætte antallet af kommunaltilladelser, der skal udstedes, yderligere.

På den baggrund vurderer Naalakkersuisut, at stigningen i antallet af kommunaltilladelser med forslaget ikke vil medføre væsentlige merudgifter for kommunerne.

Det bemærkes, at tallene ovenfor er fordelt ligeligt for hver kommune, selvom størstedelen af ansøgningerne i realiteten er i Kommuneqarfiik Sermersooq, hvilket indikerer, at tallene for Kommune Kujalleq vil være under det ovenfor estimerede.

Grønlands Erhverv skriver:

”Det er GE’s holdning, at når en udefrakommende person flytter til Grønland for (bl.a.) at arbejde, vil det for stort set dem alle være helt essentielt at få sin ægtefælle/samlever herop på et givent tidspunkt.

Det vil derfor såvel i rekrutterings- som i fastholdelseshenseende være til Grønlands fordel, at pågældendes ægtefælle/samlever kommer herop og får mulighed for at arbejde med den særlige tilknytning, der ligger i at være gift/leve sammen med en person, der arbejder her i forvejen – underordnet om en kommunal tilladelse er nødvendig.

Der er ej heller nogen umiddelbar logik i, at ægtefællen/samleveren arbejder i en stilling, hvortil en tilladelse kræves, når dette ikke er tilfældet, i fald den først ankommende ægtefælle/samlever arbejder i en stilling, hvortil ikke kræves tilladelse.

Der skal ikke gøres forskel på tilfælde, hvor den førstkommende ægtefælle/samlever er ansat i en stilling, som ikke kræver kommunal tilladelse, og på tilfælde, hvor den førstkommende ægtefælle er ansat i en stilling, hvortil krævedes kommunal godkendelse.

Der er i begge tilfælde skabt en tilknytning til Grønland, som følge af førstkommende ægtefælles flytning til og arbejde her i Grønland. Hertil kommer, at der er større sandsynlighed for, at begge ægtefæller bliver i Grønland længere, når begge ægtefæller arbejder.

Man har med andre ord taget stilling til at rekruttere udefrakommende arbejdskraft med kommunal tilladelse, og det giver derfor ingen mening, at man efterfølgende risikerer at miste denne arbejdskraft, fordi pågældende ægtefælle/samlever enten ikke ønsker at komme herop, fordi pågældende ikke er sikret arbejde, eller kommer herop og rejser kort tid [efter] tilbage [til] DK, fordi pågældende ikke kan få arbejde som følge af en manglende tilladelse.

En person, hvis ægtefælle/samlevende arbejder her i Grønland, bør derfor stadig have en særlig tilknytning til Grønland alene som følge af ægtefællens/samleverens tilstedeværelse i Grønland. Det giver ingen mening – og gavner ej heller det grønlandske samfund – at kræve kommunal tilladelse for ægtefællen/samleveren.

GE anbefaler derfor, at forslaget droppes.”

Naalakkersuisuts bemærkninger til Grønlands Erhvervs høringsvar:

Med hensyn til Grønlands Erhvervs bemærkning om, at der ikke skal “gøres forskel på tilfælde, hvor den førstkommende ægtefælle/samlever er ansat i en stilling, som ikke kræver kommunal tilladelse og på tilfælde, hvor den førstkommende ægtefælle er ansat i en stilling, hvortil krævedes kommunal godkendelse” bemærkes, at den forskellige behandling er begrundet i et hensyn til at tiltrække og fastholde højt kvalificeret arbejdskraft som f.eks. læger, og at det er vurderingen, at dette er i overensstemmelse med inatsisartutlov nr. 36 af 4. juni 2024 om ligestilling og anti-diskrimination. Dette er nærmere beskrevet i begyndelsen af nærværende høringsnotat.

Derudover bemærkes, at forslaget har til formål at sikre grønlandsk arbejdskrafts første ret til arbejde, som er omfattet af loven. Det sikres således, at stillinger, der før kunne besættes af udenlandsk arbejdskraft uden først at være opslået for grønlandsk arbejdskraft, nu skal opslås, så grønlandsk arbejdskraft kan søge stillingen først.